

ДО

МИНИСТЪРА НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ДО

КМЕТА НА ОБЩИНА РУСЕ

СТАНОВИЩЕ

От долуподписаните граждани на град Русе

ПРОТИВ

Инвестиционен проект за „ИЗГРАЖДАНЕ НА ХАЛЕ СГРАДА, ДРЕНАЖЕН БЕТОНОВ БАСЕЙН, БЕТОНОВИ ПЛОЩАДКИ, ОГРАДА, ОСВЕТИТЕЛНА СИСТЕМА. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СОНДАЖНА И ВЪТРЕШНА МРЕЖА ЗА ВИК, ПОСТАВЯНЕ НА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ ЗА ОТПАДНИ ВОДИ. ПОСТАВЯНЕ НА ИНСИНЕРАТОР ЗА МЕДИЦИНСКИ ОТПАДЪЦИ СЪС СПОМАГАТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ.РАЗВИТИЕ НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ГРАДСКАТА ВИК МРЕЖА И КЪМ ГРАДСКАТА КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА”, на територията на община Гюргево, Румъния, внесен за разглеждане с писмо Nr DGEICPSC/100850/08.08.2023 г. на Министерството на околната среда, водите и горите на Румъния

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА,

Проектът е публикуван на 11.08.2023г. на сайта на Министерство на околната среда и водите, с указания за предоставяне на становища от заинтересованите лица до 25 август 2023г.

На първо място възразяваме срещу незаконосъобразно указания от страна на МОСВ двуседмичен срок за становища от заинтересованата русенската общественост. Това е грубо нарушение на правилата за предоставяне на обществен достъп в процедурата по извършване на екологична оценка по ЗООС. Пренебрегнати са императивни законови разпоредби, на правилата, въведени във вътрешното ни законодателство чрез транспонирането на редица европейски директиви, както и на основните принципни правила за информиране на заинтересованата общественост установени с конвенциите, ратифицирани от Република България. Нарушен е чл.6 от *Конвенцията за достъпа до информация, участието на обществеността в процеса на вземането на решения и достъпа до правосъдие по въпроси на околната среда*, (рат. със закон, приет от 39-о НС на 2.10.2003г , съгласно който заинтересованата общественост се информира чрез публична обява или индивидуално, **на ранен етап от процедурата по вземане на решения за околната среда, по подходящ, своевременен и ефективен начин**, вкл. относно всички подробности по процедурата, посочени в текста на Конвенцията. Нарушен е чл.2 ал.6 от *Конвенция за оценка на въздействието върху околната среда в трансграничен контекст* (рат. със закон, приет от 37-о НС на 16.03.1995 г.), съгласно който: Страната на произход в съответствие с разпоредбите на тази конвенция, ще предоставя на обществеността в районите, които по всяка вероятност ще бъдат засегнати, възможността да вземе участие в съответните процедури по оценка на въздействието върху околната среда и ще осигурява възможността, предоставена на обществеността от засегнатата страна, да е равностойна на възможността, предоставена на обществеността от страната на произход на замърсяването.

Съгласно чл.35 от НАРЕДБА за условията и реда за извършване на екологична оценка на плановете и програми, (издадена на осн. чл.90 от ЗООС) - за извършване на екологична оценка на плановете и програми с трансгранично въздействие, осъществявани на територията на други държави, спрямо които Република България е засегната държава, е необходимо министърът на околната среда и водите да осигури обществен достъп до предоставената информация за ЕО при условията и по реда на чл. 20 от същата наредба. **Срокът за изразяване на становище съгл. чл.20 не може да бъде по-кратък от 30 дни след публикуването на съобщението и осигуряване на достъпа. В случая документите са публикувани на 11.08.2023г., като е даден срок за становища до 25.08.2023г., и в нарушение на чл.35 във вр. с чл.20 от наредбата:** не е указано място с публичен достъп и време за запознаване с проекта за плана/програмата, доклада за ЕО с всички приложения и материалите към него; нарушен е срокът от 30 дни след публикуването на съобщението; не е указан начин на изразяване на становища; не са осигурени достъп и достатъчна техническа възможност за запознаване с материалите по доклада за ЕО, с проекта на плана/програмата и с нагледните материали по всяка от оценяваните алтернативи; не е посочен експерт или лице с необходимата квалификация от планиращия екип, отговорно да предоставя допълнителни устни разяснения на място; не е посочено как ще се извършват консултациите с обществеността, не са насрочени обществени обсъждания.

С настоящото и в указания незаконосъобразен срок даваме следното становище ПРОТИВ горепосочения проект:

Предложението на инвеститора FRIENDLY WASTE ROMANIA SRL е за изграждане на обект, подлежащ на оценка на въздействието върху околната среда, съгласно румънското законодателство - от категорията обекти: „**Депа за опасни отпадъци или инсталации за обезвреждане на опасни отпадъци чрез изгаряне или химическо третиране**“.

Съгласно публикувания на сайта на МОСВ - Доклад за въздействие върху околната среда Преглед 1 към проекта, се предвижда:

Изграждане на ротационен инсинератор за изгаряне на опасни – медицински и неопасни-животински отпадъци на територията на индустриална платформа №2 на бившия Химически завод в Гюргево с капацитет на изгаряне на отпадъци 300кг/ч , съответно 7.2 т/ден. **Като типични замърсители в Доклада са посочени: серен диоксид, въглероден окис, азотни окиси, устойчиви органични замърсители, съединения на тежките метали (особено кадмий);**

Описаните в Доклада на стр.38, табл.5 опасни отпадъци, отбелязани със звездичка (*) се считат за опасни отпадъци по силата на член 1, § 4, първо тире от Директива 91/689/ЕИО за опасните отпадъци, и попадат под разпоредбите на тази директива, освен ако се прилага член 1, параграф 5 от директивата. Съгласно Директивата тези отпадъци трябва да притежават едно или няколко от свойствата, изброени в приложение III, като например: оксидиращи, запалими, вредни, токсични, канцерогенни, токсични за репродукцията, мутагенни, опасни за околната среда и др.

Публикуваните в проекта карти-диаграми за определяне на концентрационното поле на замърсители по време на имисия със следните замърсители от инсинератора: **СЕРЕН ДИОКСИД, СОЛНА КИСЕЛИНА, ФЛУОРОВОДОРОДНА КИСЕЛИНА, АЗОТЕН ОКСИД, АЗОТЕН ДИОКСИД, ОРГАНИЧНИ ВЕЩЕСТВА И ОБЩО ПРАХОВЕ** показват, че в рамките на първите часове след отделяне на емисии дисперсията им пряко засяга почти цялата територия на град Русе, с което гражданското общество на град Русе не е съгласно.

Публикуваният Доклад за въздействие върху околната среда Преглед 1 по инвестиционния проект не установява никакви бъдещи гаранции за качеството на въздуха и е недостатъчно ясно обоснован относно прогнозираните замърсявания на територията на град Русе:

- **Липсва** подробна и реална оценка за въздействие на емисиите на замърсяване на въздуха в трансграничната територия на град Русе и на оценка на въздействието на околната среда. В доклада България е спомената за първи път на стр.104-105 в *Раздел 6 - „Описание на значителните ефекти, които проектът може да има върху околната среда“* с две таблици и няколко изречения: „Факторът на околната среда въздух ще бъде повлиян от проекта в допустими граници, без количествено измерими ефекти; Населените места могат да бъдат засегнати от качеството на въздуха (концентрации на замърсители в имисии) и шума“; В същия Раздел 6, на стр.113 , където отново е упомената България - фигурират само таблици и формули, като от цялото изложение на тази глава от доклада не става ясно за кое населено място (Гюргево или Русе) и коя околна среда (българска или румънска) се отнасят направените констатации и доколко те визират или изключват трансгранично въздействие.
- **Липсва** конкретен, подробен и вербален анализ на географските, климатични, метеорологични условия на трансграничното въздействие върху замърсяването на въздуха, с оглед специфичната розетка на ветровете на територията на общините Гюргево и Русе.
- **Липсва** конкретен, подробен и комплексен анализ на трансграничното въздействие на замърсяване съобразен с всички замърсители в района. Едва на стр.199 в доклада се появява изложение за „трансгранично естество на въздействието“ със заявка за пълен анализ, който обаче е частичен, тъй като са посочени само предприятия, извършващи дейност на територията на община Гюргево. В тази част на анализа не са взети предвид замърсителите в района град Русе (като Линамар, ТЕЦ Русе и т.н.), което го прави непълен, неточен и непредоставящ достоверни данни относно общия мащаб и коефициент на трансграничното замърсяване. При изготвяне на екологичната си оценка, МОСВ следва изрично да съобрази и прецени комплексно всички замърсители на въздуха **от двете страни на река Дунав**, предвид и розата на ветровете, установените до момента постоянни оплаквания на гражданите за миризми и съответните доклади на РИОСВ за превишаване на допустимите стойности от всички замърсители.
- В тази връзка считаме за неадекватна всяка преценка относно степента на замърсяване на въздуха, която се извежда съобразявайки коефициентите на замърсяване само от един източник или само от източници, разположени от едната страна на река Дунав, както е в публикувания доклад. Въздухът няма националност и произход. Поначало, според всеки един отделен източник на замърсяване в района на общините Гюргево и/или Русе, изпусканите отровни компоненти са под нормативно установените нива, но тази информация не е достатъчна **При липсата на съвкупна оценка** за общото замърсяване от всички източници, нито се установява, нито се гарантира по някакъв начин качеството на въздуха, който ние русенци дишаме и съвсем осезаемо възприемаме като отровен.
- **Липсва** исторически анализ на данните за замърсявания на въздуха от предходния източник – химическия завод в Гюргево, на чиято територия се предвижда да бъде изграден въпросния инсинератор за опасни отпадъци. Такъв анализ е неизбежно необходим в контекста на доказаните в миналото отравяния на въздуха от този завод, поради специфичните въздушни течения, географски и климатични условия на терена.

Територията на бившия химичен завод в Гюргево, на която се предвижда разполагане на обекта е чувствителна тема за русенци. Обгазяванията на града през 80-те години на 20в. взривиха общественото недоволство и в крайна сметка доведоха до падането на тогавашния режим, който толерираше и пренебрегваше проблемите на един цял град.

Градът, отстоял пръв правото си на чист въздух, днес отново е настръхнал и няма да допусне отравянето на децата ни отново. Отровите, изпускани от химическия завод в Гюргово са трайно запечатани в съзнанието и спомените на русенци. Не е случайно, че в доклада за приемане на нов устройствен план на град Русе от м. септември 2020г. е вписано: „В началото на 1980-те години Русе навлиза в труден период от своята история. В Гюргово се построява химическият завод „Верахим“, който обгазва града в продължение на почти 10 години, което се отразява пагубно на неговото развитие. /.../ След 1989 г. румънският завод работи с минимална част от своите мощности и обгазванията постепенно спират до 1991 г.“ (ОУП на Община Русе 09.2020г.).

В последните 10 години градът отново страда от системно замърсяване на въздуха от идентифицирани и неидентифицирани замърсители на територията на общината, които продължават да функционират въпреки периодичното им санкциониране. Имаме правото на информация относно въздуха, който дишаме, правото да се противопоставим на неговото замърсяване, имаме правото да бъдем чути и становището ни да бъде съобразено от институциите.

Нов източник на серен диоксид във въздуха не ни е нужен!

С УВАЖЕНИЕ:

(подписано от граждани и живуци в град Русе):

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Становище ПРОТИВ Инвестиционен проект за „ИЗГРАЖДАНЕ НА ХАЛЕ СГРАДА, ДРЕНАЖЕН БЕТОНОВ БАСЕЙН, БЕТОНОВИ ПЛОЩАДКИ, ОГРАДА, ОСВЕТИТЕЛНА СИСТЕМА. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СОНДАЖНА И ВЪТРЕШНА МРЕЖА ЗА ВИК, ПОСТАВЯНЕ НА ПРЕЧИСТВАТЕЛНА СТАНЦИЯ ЗА ОТПАДНИ ВОДИ. ПОСТАВЯНЕ НА ИНСИНЕРАТОР ЗА МЕДИЦИНСКИ ОТПАДЪЦИ СЪС СПОМАГАТЕЛНИ СЪОРЪЖЕНИЯ.РАЗВИТИЕ НА ПРИСЪЕДИНЯВАНЕ КЪМ ГРАДСКАТА ВИК МРЕЖА И КЪМ ГРАДСКАТА КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА”, на територията на община Георгово, Румъния,